

SÁGVÁR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

8654 Ságvár, Fő u. 16.

Tel: 84/580-022/13 Fax: 84/380-011

E-mail: polgarmester@sagvar.hu

Tájékoztató Ságvár község környezeti állapotáról a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontja alapján.

1. A földfelszín, felszín alatti rétegek és a talajok állapota és védelme.

A földfelszín terhelése elsősorban a mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó szennyezésekből (bemosódások, kemikáliák) és a kommunális szennyezésekből származik.

Ságváron a mezőgazdasági művelés és az intenzív csapadékhullás miatt az utóbbi időben jelentősen megnőtt az erózió és a defláció veszélye. Az erózió elsősorban a meredekebb domboldalokon (löszfalak környezetében) áll fenn, ezért mezővédő erdősávok és fasorok telepítésével, a meglévők átalakításával jelentősen csökkenthető a szálló por és a talajpusztulás mértéke.

2. A levegő állapota és minőségének védelme.

A levegő szennyezettségének mérését Magyarország területén az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat (a továbbiakban: OLM) végzi. A település közelében Siófokon és Balatonföldváron található manuális mérőállomás. A siófoki állomás jelenleg ÜP (ülepítő por) komponenst mér, a balatonföldvári pedig NO_2 komponenst. Az ÉLFO LRK Adatközpont által 2021-ben készített 2020. évi összesítő értékelés adatai alapján a siófoki és a balatonföldvári mérőállomás által mért adatok a következők:

- A légszennyezettségi index mindkét településen jó.
- Balatonföldváron az NO_2 szint éves átlaga 17,43 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, a maximum érték 53 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.
Az NO_2 szint éves átlagos egészségügyi határértéke 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.
- Siófokon az ülepítő por szintjének éves átlaga 6,13 $\text{g}/\text{m}^2 \cdot 30\text{nap}$, a maximum érték 15 $\text{g}/\text{m}^2 \cdot 30\text{nap}$.
Az ülepítő por éves átlagos egészségügyi határértéke 16 $\text{g}/\text{m}^2 \cdot 30\text{nap}$.

A településhez legközelebbi mérőállomások által mért adatok alapján valószínűsíthető, hogy Ságvár településen a légszennyezettségi index jó minőségű.

Az ÉLFO LRK Adatközpont által 2021-ben készített 2020. évi összesítő értékelés az alábbi linken megismerhető:

https://legszenyeztseg.met.hu/storage/media/ertekelesek/2020_RIV_ertekeles.pdf

A környezetvédelmi, természetvédelmi, vízvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szerveknél a környezet terhelésével és a környezet állapotával kapcsolatban számos adat áll rendelkezésre. Ezek egy része a területi szervek saját méréseiből, másik része a környezethasználók jogszabályi előírások alapján tett adatszolgáltatásaiból származik. Az adatok központi számítógépes adatbázisba kerülnek olyan módon, hogy a méréseket végző, valamint az adatszolgáltatásokat feldolgozó szervek az Agrárminisztérium által üzemeltetett informatikai rendszerhez kapcsolódva közvetlenül a központi adatbázisba viszik fel az adatokat. Ez a rendszer az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer (a továbbiakban: OKIR), amely az alábbi honlapon elérhető és megismerhető:

<http://web.okir.hu/sse/?group=KAR>

Az OKIR adatai alapján Ságvár településen kibocsájtott légszennyező anyagok kibocsátásának adatai 2020. évben:

- szilárd anyag 264 kg/év,
- szén-dioxid 416 131kg/év,
- szén-monoxid 388 kg/év,
- nitrogén-oxidok 1079 kg/év,
- kén-oxidok 286 kg/év.

Ságváron az OKIR adatai alapján két jelentős légszennyező anyag kibocsátó üzem működik: az Adytum Kft. üzemeltetésében lévő krematórium és a Tricciana Zrt. üzemeltetésében lévő terményszárító telep.

A légszennyező anyagokat kibocsájtó cégek rendelkeznek a szakhatóságok engedélyével, működésük a szakhatóságok felügyelete mellett folyik.

A levegőszennyezést alapvetően a közlekedési eredetű és a fűtési eredetű légszennyező anyagok határozzák meg, melyhez az avar és kerti hulladék nyílt téri égetéséből eredő szennyeződés is hozzájárul. A nyílt téri égetés szabályait Ságvár Község Önkormányzat Képviselő-testületének az avar és kerti hulladék szabadtéri égetéséről szóló 10/2021. (III. 10.) önkormányzati rendelete szabályozza.

A kerti hulladék égetése szerdai és pénteki munkanapon, 14.00-20.00 óra között, szélcsendes időben történhet. Viharos szeles vagy ködös időben, valamint közterületen égetni tilos!

Előre láthatóan, a veszélyhelyzet megszűnését követően 2022. január 1-jétől az ország egész területén tilos lesz az avar és kerti hulladék szabadtéri égetése.

A hulladékok - a háztartásban keletkező papír-, illetve veszélyesnek nem minősülő kezeletlen fahulladék tüzelőberendezésben történő égetése kivételével - háztartási tüzelőberendezésben, valamint nyílt téren való égetését a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet tiltja.

A pollenhelyzetet illetően a Nemzeti Népegészségügyi Központ honlapján a Nemzeti Népegészségügyi Központ Aerobiológiai hálózatának 2020. évi jelentése érhető el. A jelentésben részletesen szerepelnek a siófoki mérőállomás által mért pollenadatok. A jelentés az alábbi honlapon megtekinthető:

https://www.nnk.gov.hu/attachments/article/188/Aerobiol%C3%B3giai%20H%C3%A1l%C3%B3zat%200%C3%A9ves%20jelent%C3%A9se_2020_2021_1.pdf

A jelentés adatai alapján az alábbi allergének voltak nagy számban kimutathatók a levegőben: juhar, éger, parlagfű, üröm, nyír, tiszafafélék, útifű, platán, pázsitfűfélék, tölgy, csalánfélék, penészgombák.

A polleninformációs szolgáltatás a <http://oki.antsz.hu> honlapon egész évben elérhető, illetve 2011-től a Parlagfű Pollen Riasztási Rendszer az alábbi linken:

<https://efop180.antsz.hu/temak-konyezetegeszsegugy/allergenek-a-levegoben/parlagfu-pollen-riasztasi-rendszer/63-parlagfu-pollen-riasztasi-rendszer-elorejelzes.html>

Somogy megye környezetvédelmi programja alapján a kén-dioxid és ülepedő por tekintetében nem kell jelentős, a határértéket meghaladó értékekkel számolni Somogy megyében. A közlekedésre jellemző nitrogén-oxidok a forgalmas utak mellett valószínűleg rendszeresen túllépik a határértékeket. Ságvár esetében a 65-ös számú főút esetében emelkedhetnek meg az értékek, bár tényleges mérési adatok nem állnak rendelkezésre.

3. Vízgazdálkodás és vízminőség védelem

Ságvár település a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 7/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet melléklete alapján a felszín alatti víz állapota szempontjából "érzékeny" területen fekszik.

A település jelentős vízfolyása a Jaba patak. A Jaba patakon a település külterületi határán egy völgyzárógátás tó található. Ipari és mezőgazdasági jellegű vízkivétel a felszíni vizekből nem történik. A felszíni és felszín alatti vizek minősége jó. A mezőgazdasági művelésből származó permetezés és műtrágyázás kis mértékben szennyezi a felszíni és felszín alatti vizeket. Ipari szennyezés nincs, a közúti szennyezés gyenge, elhanyagolható.

A csapadékvíz elvezető rendszer állapota változó. A csapadékvíz elvezetése a belterületi szakaszon kialakított árokrendszeren keresztül a Jaba patakba történik.

Az OKIR-ban a Jaba patak 2020. évi felszíni vízminőség mérési eredményei megismerhetők.

<http://web.okir.hu/sse/?group=KAR>

Magyarország ivóvízminőségéről szóló legutóbbi (2019. évi) jelentés az alábbi honlapon megtekinthető:

https://www.nnk.gov.hu/attachments/article/726/Ivovizminoseg_2019.pdf

Településen az ivóvizet a DRV Zrt. szolgáltatja. Az ivóvíz közmű tulajdonosa az állam.

A cég honlapján a ságvári vízminőségre vonatkozóan az alábbi adatok találhatóak:

- Összes keménység: 19.35 nk0
- pH: 8.32
- Elektromos vezetőképesség: 703.5 µS/cm

- KOI ps: 2.6 mg O₂/l
- Nátrium: 32.85 mg/l
- Arzén: 2.12 µg/l
- Ammónium: <0.05 µg/l
- Nitrit: <0.05 mg/l
- Nitrát: <1 mg/l
- Klorid: 47.849333333333334 mg/l
- Szulfát: 96.88888888888889 mg/l
- Vas: 60.0 µg/l
- Mangán: 20.0 µg/l
- Alumínium: 95.00 µg/l
- Fluorid: 0.244 mg/l
- Magnézium: 61.14 mg/l
- Kalcium: 38.97 mg/l

Ivóvízminőségi paraméter	Határérték
Összes keménység (nk°)	5 – 35
pH	6,5 – 9,5
Fajlagos elektromos vezetőképesség (mS/cm)	2500
Kémiai oxigénigény (permanganátindex, KOIps) (mg/l O ₂)	5
Nátriumkoncentráció (mg/l)	200
Kalciumkoncentráció (mg/l)	-
Magnéziumkoncentráció (mg/l)	-
Arzénkoncentráció (µg/l)	10
Ammóniumkoncentráció (mg/l)	0,5
Nitrátkoncentráció (mg/l)	50
Nitritkoncentráció (mg/l)	0,5
Kloridkoncentráció (mg/l)	250
Szulfátkoncentráció (mg/l)	250
Vaskoncentráció (µg/l)	200
Mangánkoncentráció (µg/l)	50
Alumíniumkoncentráció (mg/l)	0,2
Fluoridkoncentráció (mg/l)	1,5

4. Az épített környezet állapota és védelme, zöldterület gazdálkodás

Ságváron az önkormányzati utak, közművek, a járda és önkormányzati épületek állapota megfelelő. A Művelődési Ház, a belterületi utak és járdák, valamint egyéb épületek felújítása esedékes lenne. A lakóépületek állapota változó, a lakosság elöregedése miatt folyamatosan romlik az állapotuk. Az állami utak, árkok állapota változó. Legnagyobb probléma a 65-ös főúton áthaladó kamionos forgalom terheléséből adódó közút burkolatának romlása.

Építészeti és történelmi értékek a településen az 1755-ben épült a mai római katolikus templom, református templom, mely a régi római castrum alapjain épült, valamint a Tricianna emlékpark. A szőlőhegyben a régi építésű pincék növelik Ságvár község tájképi értékét. Ezek megőrzése fontos feladat. A településen a közterületek karbantartása folyamatos. A zöldfelületek kaszálásáról, a fák és bokrok metszéséről az önkormányzat gondoskodik.

A környezet tisztasága és a településkép javítása érdekében igyekszünk tudatosítani az ingatlan tulajdonosokban a közterületek fenntartásából a jogi szabályozás értelmében rájuk háruló feladatokat, ennek eredményeképpen a magánszemélyek tulajdonában lévő ingatlanok vonatkozásában megállapítható, hogy az utcák közterületei, néhány kivétellel, szépen gondozottak.

5. A természeti környezet állapota és védelme, biológiai és táji sokféleség megőrzése

A településen jelentős védett Natura 2000-es hálózatba tartozó természetvédelmi terület található (pl. Ságvári dombok HUDD20064, 2343,81 ha).

A tájat változatos flóra és fauna jellemzi, ritka növény- és állatfajok számára biztosít kedvező életteret. Jelentős tájképi érték a Képes-fa, Gám puszta - Lőrincz Mátyás emlékoszlop, Betyár barlang, Bujó-lik, melyek kiemelt állomásai a Lőszölő-Tökölő Túrának. Az emberi tevékenység hatására problémát jelent a természeti élőhelyek, a természeti értékek degradációja, az egyedi tájértékek, tájlesztettkai értékek csökkenése. Ezért fontos lenne ezek védelme, valamint a turista útvonalak népszerűsítése, az élőhelyek revitalizációja, az extenzív mező-és erdőgazdálkodás elősegítése.

6. Hulladékgazdálkodás

A települési szilárd hulladék gyűjtését és szállítását a DBR Dél-Balaton Régió Nonprofit Kft. végzi. A hulladék elszállítása a szomszédos településen az ISPA/KA projekt keretében létrehozott somi hulladékkezelő telepre történik.

A településen a szelektív hulladékgyűjtés házhoz menő szelektív gyűjtés útján biztosított. A somi hulladéklerakó telepre a lakosság a beton törmelék (válogatott) 4 m³-ig, műanyag, növényi, veszélyes elektronikai, papír, fém, üveg és lom hulladékot ingyenesen szállíthatja lakcímkártya felmutatása esetén. A település tisztántartása érdekében az önkormányzat, a közmunkaprogram keretében foglalkoztatottak bevonásával rendszeresen gyűjti a közterületen elhagyott hulladékot, tisztítja a közterületeket.

Minden évben a településen a Ságvárért egyesület szervezésében és az Önkormányzat támogatásával került megrendezésre a „Szemétszüret”, mely helyi kezdeményezésre még az országos TESZEDD kezdeményezés előtt indult. A szemétszüret keretében a belterület és külterületi utak területeiről összegyűjtésre és elszállításra kerül az illegálisan lerakott hulladék.

A Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nkft. részéről a környezettudatos hulladék-gazdálkodás keretében háztartási komposztáló edények lettek kiosztva a lakosság részére.

7. Szennyvízkezelés

Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény alapján 2018. évi CXXXIX. törvény alapján:

54. § (1) A kiemelt üdülőkörzet településeinek

a) beépítésre szánt területén a megépült és üzembe helyezett szennyvízcsatorna-hálózatra való rákötés kötelező,

b) beépítésre nem szánt területén a vezetékes ivóvízhálózatra rákötött telkeknek a megépült szennyvízcsatorna-hálózatra való rákötés a szennyvízcsatorna-hálózat átadását követő egy éven belül kötelező.

(2) Tisztítatlan szennyvíz közvetlen talajba szikkasztása a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet településeinek teljes közigazgatási területén tilos.

(3) A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet településeinek közigazgatási területén tilos a nem közművel összegyűjtött szennyvizek kezelés nélküli elhelyezése.

(4) A felszíni csapadékvizeket közvetlenül a tóba vezetni csak a szükséges előzetes tisztítás után, a vízügyi hatóság által meghatározott feltételek szerint lehet.

(5) A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területére kívülről - a regionális víziközmű rendszerre a szennyvízcsatorna-hálózaton keresztül történő csatlakozás kivételével - szennyvizet bevezetni tilos, ha a tisztított szennyvíz befogadója a Balaton.

Ságvár Község Önkormányzata a Dél-Dunántúli Operatív Program DDOP-2007-5.1.4 kódszámú, „A kistelepülések szennyvízkezelésének fejlesztése” című támogatási keretéből 61,22 %-os támogatási intenzitás mellett 596 839 902 forint vissza nem térítendő támogatással 974 910 000 forint bekerülési költségből valósította meg „Ságvár község szennyvízelvezetésének és kezelésének megoldása” című projektet, amelynek eredményeképpen a szennyvíz kezelését 13216 folyóméter gravitációs gerincvezeték, 1740 folyóméter nyomóvezeték és 6816 folyóméter bekötő vezeték, 4 db szennyvíz átemelő, továbbá egy 180 m³/nap kapacitású szennyvíztelep végzi 2010 óta. A szennyvíztelep üzemeltetését a síófoki székhelyű DRV Zrt. végzi.

Az OKIR-ban 2019. évi az utolsó adat a ságvári szennyvíziszap adatról, amely alapján a DRV Zrt. által benyújtott jelentés adatai alapján az éves iszapmennyiség térfogata 1510 m³/év, az iszapmennyiség szárazanyagtartalma 22,65 tonna/év.

A település azon részein, ahol nem került kiépítésre a szennyvízcsatorna az önkormányzattal kötött szolgáltatási szerződés értelmében a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz elszállításáról és ártalmatlanításáról a DRV Zrt. gondoskodik.

8. Zaj-és rezgés elleni védelem

2008. január 1-től a *környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Kormányrendelet* lépett hatályba, melynek rendelkezései nem terjednek ki többek között a közterületi rendezvényekre, valamint a vallási tevékenységek végzésére. Ettől függetlenül a zajkibocsátás iránti kérelmet ugyanúgy mindenkinek meg kell kérni, mint eddig, melyre időkorlátozás adható.

A zajkibocsátási határértékeket a *környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet* tartalmazza. A rendelet hatálya alá tartozó ságvári területi hatályú tevékenységek, létesítmények üzemeltetői rendelkeznek a szükséges engedélyekkel.

A közlekedésből származó zajkibocsátás közepes, de jelentősen zavaró hatású, amelyet az 65-ös út átmenő közúti forgalom, valamint mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó közlekedés okoz.

A Magyar Közút honlapján elérhető 2020. évi forgalomszámlálási adatok alapján a II. rendű 65-ös főút forgalma átlagos jellegű, alacsony éjszakai forgalommal. További zajkibocsátó forrás a közeli Kiliti Repülőtér forgalma, amely elhanyagolható.

Közutak forgalomszámlálásának adatai az alábbi linken elérhetők:

<https://internet.kozut.hu/kozerdeku-adatok/orszagos-kozuti-adatbank/forgalomszamlalas/>

9. Energiagazdálkodás

KEOP pályázattal energiatakarékos közvilágítás korszerűsítés megvalósítása megtörtént, amely keretében a jelenleg üzemelő közvilágítási lámpatestekből 222 db-ot cseréltünk ki korszerű LED fényforrásokkal üzemelő új lámpatestekre. A korszerűsítést követően a villamos energia fogyasztásunk megtakarítási mértékét 30%-ra becsüljük. A LEADER napelemes pályázat keretében megvalósult a hivatal villamos energiafogyasztás korszerűsítése. A korszerűsítést követően a hivatal villamos energia fogyasztásának a megtakarítási mértékét 40 %-ra becsüljük. A Kazánprogram 2.0 keretében az Óvoda és a hivatal fűtéskorszerűsítése valósult meg, a gázfogyasztás megtakarításának mértéke kb. 90%. A környezeti elemek állapota községünkben összességében kedvező, melynek fenntartására és a jelenleg még esetleg kedvezőtlenebb állapotok javítására vagy felszámolására a jövőben is törekednünk kell.

10. Környezeti nevelés és szemléletformálás

A település környezeti állapotát jelentősen befolyásolja a lakosság környezettudatos magatartása, amelyet a környezeti neveléssel, szemléletformálással lehet elősegíteni. A környezetért felelős életvitel elősegítése, a természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása fontos feladat, hogy lakóhelyünk élhetőbb legyen.

11. A tájékoztató jóváhagyása.

Jóváhagyva a képviselő-testület 104/2021. (XI. 22.) önkormányzati határozatával.

Ságvár, 2021. november 22.

Kecskés Gábor
polgármester